

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

13. november 2014 • J.nr.: NMK-510-00625 • Ref.: GRYBE-NMKN

AFGØRELSE
i sag om nedlæggelse af vandhul i Lolland Kommune

Afgørelsen træffes efter naturbeskyttelseslovens¹ § 65 stk. 3.

Natur- og Miljøklagenævnet ændrer Lolland Kommunes dispensation af 8. april 2014 til nedlæggelse af et vandhul på matr. nr. 1m Ålstrup Hgd., Landet, til et afslag.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 5, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 af lov om naturbeskyttelse

² Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Danmarks Naturfredningsforening (DN) har den 2. maj 2014 klaget til Natur- og Miljøklagenævnet over Lolland Kommunes dispensation.

DN anfører, at kommunens dispensation til nedlægning af vandhullet savner en begrundelse. Ifølge DN er vandhullet meget gammelt og fremgår på det tidligste kort over egnen fra 1880'erne, før der blev oprettet statshusmandsbrug i 1927-28. DN fremfører, at det at kommunen gerne vil forskønne kommunen er prisværdigt, men at dette bør gå på en nedrivning af ejendommen og salg af grunden med tilhørende vandhul. DN mener ikke, at argumentet om, at der etableres meget ny natur omkring Femern Bælt, er uddybet, og det fremgår ikke, om kommunen har tænkt sig at etablere erstatningsarealer for vandhullet.

DN mener, at denne sag kan statuere et eksempel for Lolland Kommune i ønsket om forskønnelse af kommunen, da der ifølge DN vil være en række mindre ejendomme, der kan komme ind under kommunens forskønnelses ønske - og da DN ønsker, at eventuel forskønnelse ikke falder den sparsomme natur til last.

Sagens oplysninger

Lolland Kommune har den 10. februar 2014, truffet afgørelse om, at vandhullet er omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3, stk. 1. Afgørelsen blev truffet efter flere tilsyn af vandhullet og efter gennemgang af luftfoto af ejendommen. Det blev vurderet, at vandhullet er større end 100 m², at det har karakteristisk vandhuls-beplantning og sandsynligvis er levested for beskyttede padder. Afgørelsen om registrering er ikke påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet.

Den 8. april 2014 meddelte Lolland Kommune, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, dispensation til at nedlægge det beskyttede vandhul med henblik på, at arealet kan anvendes til landbrugsjord.

Det fremgår af sagen, at Alm. Brand Forsikring A/S den 19. februar 2014 har ansøgt Lolland Kommune om at nedlægge vandhullet på mat. nr. 1 m Ålstrup Hgd, Landet, med henblik på, at arealet kan benyttes som landbrugsjord. Vandhullet ligger tæt ved bebyggelse (nu en brandtomt) og er ifølge sekretariatets opmåling ca. 400 m².

Ansøgning om dispensation til nedlæggelse af vandhullet blev behandlet af Lolland Kommunes Klima-, Miljø- og Teknikudvalg den 2. april 2014, hvor udvalget besluttede at meddele dispensation til nedlæggelse af vandhullet. Afgørelsen er således begrundet med, at udvalget er meget optaget af at foretage nedrivninger og forskønnelse af kommunen. Udvalget bemærker i forbindelse med afgørelsen, at der etableres meget ny natur omkring Femern Bælt.

Det fremgår af sagens akter, at forvaltningen har vurderet, at vandhullet har en karakter, så det kan være levested for bilag IV arter. Forvaltningen har i indstillingen til udvalget gjort opmærksom på, at det i denne sag vil være overvejende sandsynligt, at der ikke vil kunne meddeles dispensation, selv om der indsendes forslag om erstatningsnatur, og at udvalget på den baggrund anbefaler ansøger at tilbagekalde ansøgningen. Forvaltningen indstiller yderligere, at udvalget orienterer ansøger om, at der kan søges om tilskud til nedrivning af bygningerne via andre puljer.

Det fremgår endvidere af indstillingen til udvalget, at udnyttelsen af matriklen som landbrugsjord oprindeligt var en betingelse for, at Lolland Kommune ville bekoste nedrivningen af brandtomten på ejendommen. Brandtomten består af beboelse og flere udbygninger.

EDC har den 11. juni 2014 på vegne af Alm. Brand Forsikring A/S fremsendt bemærkninger til nævnet i sagen. EDC anfægter ikke, at vandhullet skulle være omfattet af beskyttelsesbestemmelser, men anmoder nævnet om at anvende et "helikopter blik" på sagen, til gavn og glæde for det samlede miljø. Det fremgår af EDC's bemærkninger, at der forekommer en "fastlåst" situation, hvor ejendommen aldrig vil kunne genopbygges, og hvor behovet for at genopføre nybyggeri på matriklen ikke er eksisterende. Ifølge EDC er der kun den mulighed tilbage at acceptere Lolland Kommunes tilbud fra nedrivningspuljen om at nedrive ejendommen og herefter skøde ejendommen over til den landmand, der driver de omkringliggende arealer. Denne betinger sig dog, at det er et reelt stykke jord der kan drives – uden et vandhul.

EDC påpeger, at udvalget har skønnet, at miljøet vil være den samlede vinder ved nedlæggelse af vandhullet og deraf følgende oprydning af matriklen og ændring til dyrkbar landbrugsjord, sammenholdt med, at der henover en kortere årrække etableres betydelige erstatningsarealer ved kysten i Rødbyhavn.

Ifølge EDC vil der i forbindelse med Femern Bælt forbindelsen i kommunen skabes naturområder, der er arealmæssigt 1000 gange større end det aktuelle vandhul – hvilket er erstatningsarealer i mere end rigeligt omfang som kompensation for det lille vandhul.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget Natur- og Miljøklagenævnets medlemmer: Line Theil Elikofer (formand), Marianne Højgaard Pedersen, Henrik Waaben, Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Per Larsen, Peter Thyssen, Jens Vibjerg og Marion Pedersen.

Søer

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, må der ikke foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m². Der skal være tale om søer, damme eller vandhuller, det vil sige vandområder, hvor der har udviklet sig et karakteristisk plante- og dyreliv i tilknytning til søen.

Bestemmelserne omfatter både naturligt forekommende søer og søer, vandhuller og damme, som helt eller delvis er blevet til ved menneskelig indsats. Den kan f.eks. være gadekær, møllesøer og andre opstemningsanlæg, færdigt udgravede grus-, ler-, tørve- og mergelgrave, vandingshuller, vildtdamme, andedamme og visse regnvandsbassiner mv.

Dispensation

Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, kan der i særlige tilfælde meddeles dispensation fra forbuddet i § 3.

Det følger af bemærkningerne til naturbeskyttelsesloven, at der skal foreligge særlige omstændigheder, før der kan meddeles dispensation til foranstaltninger, som ændrer tilstanden i de beskyttede naturtyper, når ændringerne er væsentlige eller i strid med ønsket om at opretholde de pågældende naturtyper som sådanne, idet reglerne er udtryk for en generel samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper opretholdes. En væsentlig jordbrugs- eller anden almindelig økonomisk interesse er således ikke i sig selv tilstrækkelig til at begrunde en dispensation. Der må, for at et indgreb

i områdets tilstand eventuelt kan accepteres, tillige være tale om et område, som ud fra naturbeskyttelsesmæssige hensyn vurderes som uden særlig interesse, eller om et indgreb, der i sig selv ikke skønnes at medføre nogen afgørende forrykning af tilstanden i området. Derudover forudsættes det, at en dispensation ikke vil skabe en uheldig og uønsket præcedens for den fremtidige administration af § 3-beskyttelsen i området.

Natur- og Miljøklagenævnets praksis er - i overensstemmelse hermed – restriktiv.

Nævnets vurdering

Nævnet har i denne sag taget stilling til, hvorvidt der kan meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til nedlæggelse af et vandhul på ca. 400 m² (inkl. bredvegetation).

Nævnet har bl.a. gennemgået tilgængelige luftfotos for området på Danmarks Miljøportal for årene 1954-2014. Vandhullet fremgår på luftfotos fra 1954 til 2014 – og har hermed eksisteret i en længere periode. På en del billeder kan vandspejlet ikke ses på luftfotos, grundet forekomsten af løvtræer omkring vandhullet. Vandfladen kan ses på forårsbilleder – før træerne springer ud. På billeder indsendt til Natur- og Miljøklagenævnet fremstår vandhullet med en åben vandflade og omringet af træer i 2014.

Kommunen har i forbindelse med sin afgørelse om, at vandhullet er § 3-beskyttet, vurderet, at vandhullet har en karakteristisk beplantning af fugtkrævende træarter og er potentielt levested for beskyttede padder, hvis levevis ikke må forringes.

Afgørelsen om dispensationen til nedlæggelse af vandhullet er truffet ud fra et ønske om at anvende jorden til landbrugsformål ifm. nedrivning af den nærtliggende bebyggelse (en brandtomt) – som led i forskønnelse af kommunen, og afgørelsen er begrundet med, at kommunens Klima-, Miljø- og Teknikudvalg er meget optaget af at foretage nedrivninger og forskønnelse af kommunen. Klima-, Miljø- og Teknikudvalget har i tilknytning til afgørelsen bemærket, at der etableres meget ny natur omkring Femern Bælt forbindelsen, som vil kunne udgøre erstatningsnatur for vandhullet.

Nævnet bemærker, at jordbrugs- eller anden almindelig økonomisk interesse ikke i sig selv er tilstrækkelig til at begrunde en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Nævnet vurderer, at det er muligt at fjerne bebyggelsen på grunden uden at fjerne vandhullet.

Nævnet finder ikke, at der kan gives dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, til nedlæggelse af vandhullet i denne sag.

Nævnet finder ikke, at det forhold, at kommunen ønsker at foretage nedrivninger og forskønnelse af kommunen er et sådan særligt forhold, der kan begrunde, at der meddeles dispensation til en nedlæggelse af vandhullet. Nævnet lægger vægt på, at baggrunden for nedlæggelse af vandhullet er, at det ligger uhensigtsmæssigt ift. en fremtidig landbrugsmæssig drift. Endelig finder nævnet ikke, at en henvisning til, at der et andet sted i kommunen - i forbindelse med Femern Bælt projektet - vil blive etableret anden natur, er et forhold, der kan føre til en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

På ovenstående baggrund ændrer Natur- og Miljøklagenævnet Lolland Kommunes dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til nedlæggelse af et vandhul på matr. nr. 1m Ålstrup Hgd., Landet, til et afslag.

På Natur- og Miljøklagenævnets vegne

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Gry Bach Errboe', with a large, sweeping flourish at the end.

Gry Bach Errboe
Sagsbehandler, *cand. silv.*

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Lolland Kommune (sagsnr. 297035), cbje@lolland.dk

DN, dn@dn.dk og jap@dn.dk

Alm. Brand forsikring, abrjwc@almbrand.dk

EDC, Klaus@edc.dk